

Kuidas kujundada kriisides avalikku arvamust?

Projektis “Keskkonnaga seotud tervisekriiside mõistmine – avaliku arvamuse kujundamine müütide ja teaduse kaudu” (originaalpealkiri: “*CHRYSES: Mapping Environmental Health Crises – Public Understanding through Myths and Science*”) kombineeritakse mütoloogia, geograafia-kartograafia ja visuaalse disaini valdkond – ehk siis vaadatakse nende kõigi üleselt, kuidas on kasutatud ruumilist mõtlemist, mentaalseid maakaarte ja reaalseid geograafilisi kaarte keskkonnaga seotud terviseriskide visualiseerimisel. Näiteks mütoloogiates ja folklooris on kombineeritud mitmesuguseid ruumilis-kaardilisi ja narratiivseid lähenemisviise (mentaalseid maakaarte jm ruumilisi representatsioone, teekonnamotiive), mille puhul võib märgata mõningaid kattumusi tänapäevaste meediaesitustega. Seega püütakse välja selgitada, kuidas saaks neidsamu kaardilisi kujutisi teadlikumalt kasutada tänapäeva teemakohases teaduskommunikatsioonis selle mõistetavuse parandamiseks.

Paljude hiljutiste ja käesolevate keskkonna- ja tervisekriisidega seoses (nt COVID-19, kliimakriis) on silma torganud, et senised lähenemisviisid ei ole suutnud toime tulla erinevate narratiivide ja lähenemisviiside vaheliste lõhede ja vastandumiste ületamisega. Seega on algav projekt innovaatiline selle poolest, et püüab interdistsiplinaarset teadmust kaasates ühendada tahud, mida on harjutud ühiskonnas nägema polariseeritult – nimelt teaduse ja mütoloogia, et transdistsiplinaarselt välja töötada senisest tõhusamad keskkonna- ja tervisekriisidest teavitamise ja kommunikatsioonimoodused.

Projekt kaasab folkloristid-usundiurijad, kartograafid ja visuaalse kommunikatsiooni spetsialistid ning uurimismetoodikad mitmest valdkonnast (nt geograafia, globaalsed terviseuuringud, ajalugu, mütoloogia, kommunikatsiooniuringud, visuaalsed narratiivid, visualiseerimistehnoloogiad), samuti kodanikuteaduse mentaalsete maakaartide joonistamise töötubade näol. Projektijuht on Masood Masoodian, Aalto University (Soome). Partneritena osalevad lisaks Reet Hiimäe Eesti Kirjandusmuuseumist Shane Sheehan (The University of Edinburgh, Šotimaa); Artemis Skarlatidou (University College London) ja Jenny Butler (University College Cork, Iirimaa). Projekti tulemiks on interdistsiplinaarsed teadusartiklid, uued andmekogud ja temaatiline teadusartiklite kogumik. Samuti on planeeritud digitaalne näitus, mis valab projektitulemused visuaalselt hoomatavamasse vormi. Näituse teostab assotsieerunud partnerina kaasatud Digimuseo (Soome).

Projekt sai rahastuse CHANSE-HERA projektivoorus “*Crisis – Perspectives from the Humanities*”, see algab 2025. aastal ja kestab kaks aastat.

Reet Hiimäe